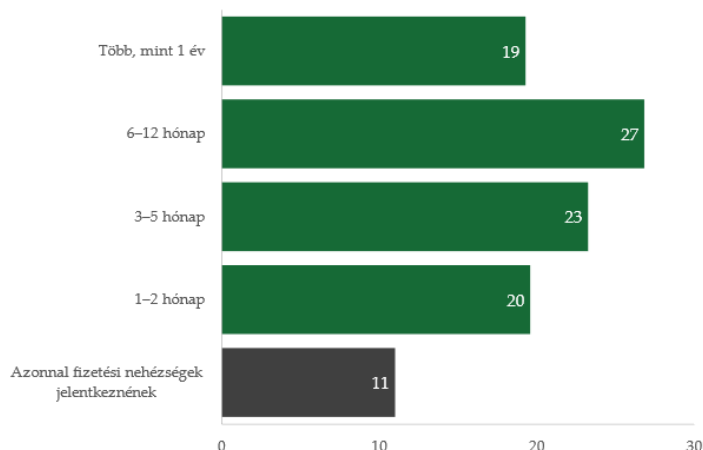

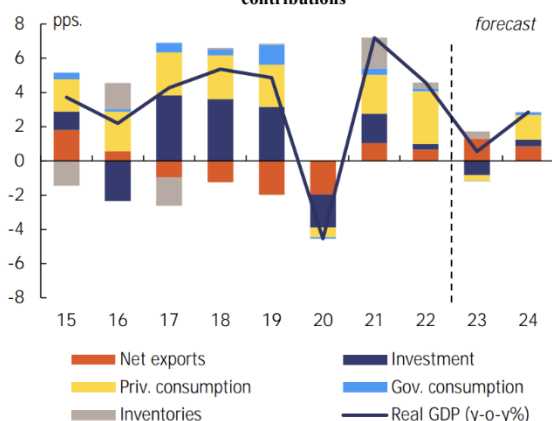
Gazdasági Havi Tájékoztató

A hazai vállalkozások pénzügyi tartalékainak szintje

A legalább 20 főt foglalkoztató cégek több, mint tizede (11 százalék) nem rendelkezik pénzügyi tartalékokkal, így, ha bevételeik elapadnának, akkor esetükben azonnali fizetési nehézségek jelentkeznének. A cégek ötöde legfeljebb 1–2 hónapra, csaknem negyede (23 százalék) 3–5 hónapra, míg több, mint negyede (27 százalék) 6–12 hónapra elegendő saját tőkével... [Bővebben](#)

Graph II.24.1: Hungary - Real GDP growth and contributions

Az Európai Unió és az euróövezet gazdasági helyzetére vonatkozó előrejelzések

A magyar gazdaságra jelentős mértékben hat az Európai Unió többi országának gazdasága, mivel Magyarország külkereskedelmi kapcsolatait tekintve ezen országok jelentik a legfontosabb partnereket. Az alábbiakban az Európai Bizottság és különböző gazdaságkutató intézetek európai gazdaságra (EU 27, euróövezet) vonatkozó... [Bővebben](#)

Nemzetközi tendenciák

Németországban az IFO üzleti bizalmi index értéke kis mértékben csökkent augusztushoz képest. A feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (PMI) az előző hónaphoz képest nőtt... [Bővebben](#)

A HAZAI VÁLLALKOZÁSOK PÉNZÜGYI TARTALÉKAINAK SZINTJE

A Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) negyedéves konjunktúravizsgálata részeként 2023 júliusában összesen 350 Magyarországon működő, legalább 20 főt foglalkoztató vállalkozás vezetője számolt be cégük pénzügyi tartalékainak szintjére vonatkozó várakozásairól, valamint a rendelkezésükre álló pénzügyi eszközöikről.

Pénzügyi tartalékok szintje

A legalább 20 főt foglalkoztató cégek több, mint tizede (11 százalék) nem rendelkezik pénzügyi tartalékokkal, így, ha bevételeik elapadnának, akkor esetükben azonnali fizetési nehézségek jelentkeznének. A cégek ötöde legfeljebb 1–2 hónapra, csaknem negyede (23 százalék) 3–5 hónapra, míg több, mint negyede (27 százalék) 6–12 hónapra elegendő saját tőkével rendelkezik a velük szemben fennálló pénzügyi követelések teljesítéséhez. A cégek csaknem ötödénél (19 százalék) a pénzügyi kötelezettségek teljesítése több, mint 1 év után ütközne nehézségekbe bevételeik megszűnése esetén. (1. ábra)

A pénzügyi likviditás mellett arról is megkérdeztük a vállalkozásokat, hogy pénzügyi tartalékaik – bevételek és pótlólagos külső források bevonása nélkül – mennyi ideig tennék lehetővé jelenlegi alkalmazotti létszámuk fenntartását. Az eredmények hasonlóak a pénzügyi likviditás kapcsán látott mintázathoz. A felmérés időszakában, azaz 2023. július folyamán a válaszolók 16 százaléka nyilatkozott úgy, hogy ilyen esetben azonnal elbocsátásokra lenne szükség a cégénél, de 22 százalékuk is csupán 1–2 hónapig, míg ötödük 3–5 hónapig tudná a tartalékaiból fizetni az alkalmazottait. A létszámtartáshoz a bevételek elapadása

esetén is 6–12 hónapra elegendő tartalékkal rendelkező cégek aránya 30 százalék, a több, mint egy évre elegendő tartalékkal rendelkezőké pedig 12 százalék.

Mindkét esetben csak tulajdonszerkezet szerint mutatható ki statisztikailag is szignifikáns eltérés a cégek válaszaiban. A pénzügyi likviditás, valamint az alkalmazotti létszám megtartása kapcsán is elmondható, hogy a külföldi (rész)tulajdonban lévő vállalatok helyzete kedvezőbb, mint a tisztán hazai tulajdonban lévő társaiké.

Pénzügyi tartalékok szintjével kapcsolatos várakozások

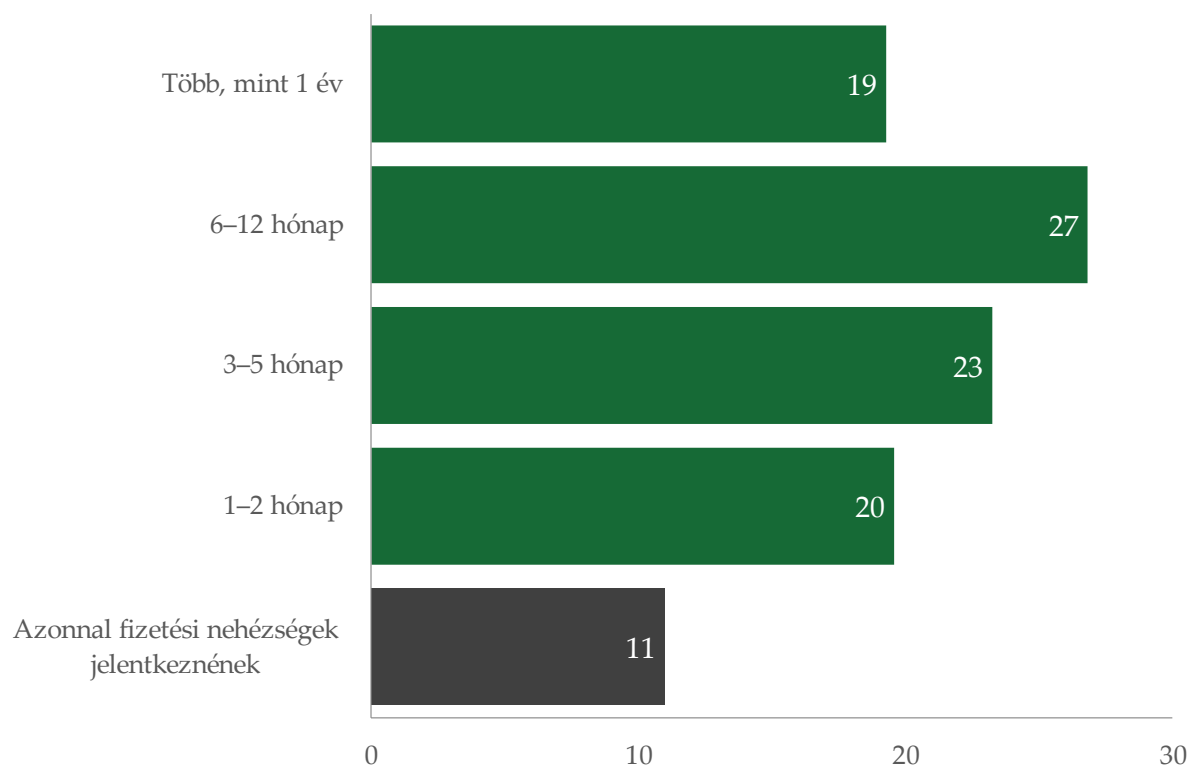
A pénzügyi tartalékok szintjének következő félévben várható alakulásával kapcsolatosan a tartalékkal rendelkező cégek vezetőinek 8 százaléka jelentős, 30 százaléka kisebb mértékű visszaesésre számít. A cégvezetők fele szerint vállalkozásuk pénzügyi tartalékainak szintje nem fog változni a következő félév folyamán. A pénzügyi tartalékok szintjének valamilyen mértékű növekedésére a vállalatvezetők több mint tizede számít (kisebb mértékűre 10 százalékuk, jelentősre 2 százalékuk). (2. ábra)

A pénzügyi tartalékok várható szintje kapcsán csak exporttevékenység szerint van statisztikailag is szignifikáns különbség a vállalati vélemények között. E

téren a döntően exportáló vállalkozások tekintenek legoptimistábban a jövőbe, körükben a legalacsonyabb a csökkenést várók (28 százalék), valamint a legmagasabb a stagnálásra (55 százalék), illetve növekedésre számítók aránya (17 százalék). Ugyanezek az arányok a nem exportáló vállalatok esetében sorrendben 36, 53, illetve 11 százalék, vagyis némileg

kedvezőtlenebb összképpel, de hasonló a mintázat a körükben is. A részben exportálók véleménye a legpesszimistább: csaknem felük (49 százalék) számít csökkenésre – esetükben legmagasabb a jelentős csökkenésre számítók aránya is (16 százalék) –, negytizedük stagnálást, 11 százalékuk pedig növekedést prognosztizál.

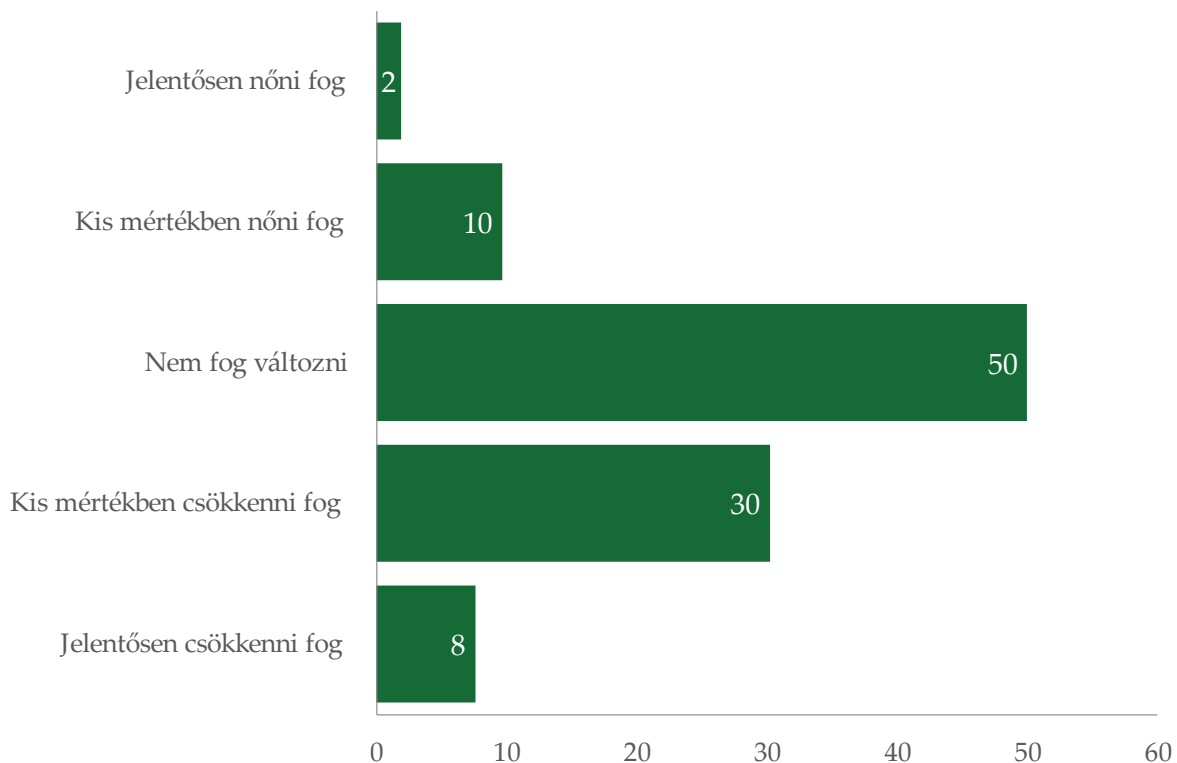
1. ábra A vállalat pénzügyi tartalékai (bevételek és pótlólagos külső források nélkül) mennyi ideig tennék lehetővé a pénzügyi kötelezettségek teljesítését? (százalék, N=313)

Forrás: GVI 2023

Megjegyzés: A vállalkozások gazdasági teljesítményével súlyozott adat.

2. ábra: A tartalékkal rendelkező vállalkozások rendelkezésére álló pénzügyi tartalékok szintjének várható alakulása a következő félév folyamán, százalék, N=207

Forrás: GVI 2023

Megjegyzés: A vállalkozások gazdasági teljesítményével súlyozott adat.

Rendelkezésre álló pénzügyi eszközök

A pénzügyi tartalékkal rendelkező vállalkozások túlnyomó többsége (83 százalék) folyószámlán, lekötött betétben tartja megtakarításait. Egyéb megtakarítási formákat a cégek 12 százaléka jelölt. Az egyéb megtakarítási formák között leginkább a készpénz jelenik meg, továbbá említésre kerültek nem megtakarítási formák is (például kölcsönök, hitelek), illetve olyan nem pénzügyi eszközök is, mint a munkagépek, autók, ingatlanok vagy a készletállomány. A többi felsorolt pénzügyi eszköz (deviza befektetés, hazai állami befektetési eszközök, piaci kötvények, részvények,

külföldi állami befektetési eszközök) a cégek 3–7 százalékánál fordul elő. (3. ábra)

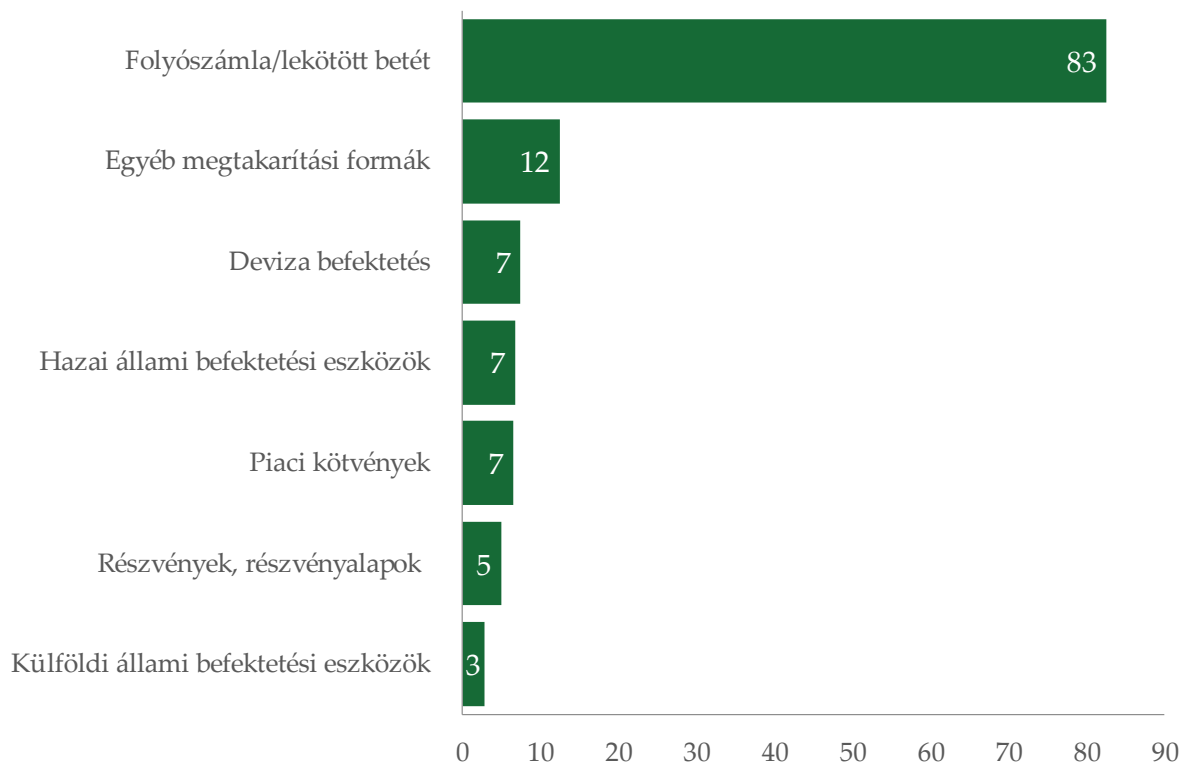
A folyószámlán, lekötött betétben tartott pénzügyi tartalékok kapcsán jelentős különbség figyelhető meg létszámkategóriák szerint. A legkisebb (20–49 fős), illetve a legnagyobb (legalább 250 fős) vállalkozások körében a legalacsonyabb azon cégek aránya (75, illetve 78 százalék), amelyek a folyószámlát, lekötött betéteket részesítik előnyben. Esetükben a másik két létszámkategóriához képest némiképp magasabb a piaci kötvényeket, az állami befektetési eszközöket, illetve az egyéb megtakarítási formákat választók aránya. A legkisebb (20–49 fős) cégek esetén az is

látható, hogy az egyéb megtakarítási formák között a készpénz jelenik meg leginkább. A másik két létszám-kategóriában egyaránt 97 százalék a tartalékaikat folyószámlán, lekötött betétben (is) tartók aránya.

Az exporttevékenység kapcsán a hazai állami befektetési eszközök tekintetében

látható lényeges eltérés a vállalatok között. **A nem exportáló cégek több, mint tizede (11 százalék) tartja hazai állami befektetési eszközökben a tartalékait, a részben exportálók 5 százaléka, míg a döntően exportálók nem preferálják az ilyen típusú pénzügyi eszközöket.**

3. ábra: Tartalékként rendelkezésre álló pénzügyi eszközök, százalék, N=207

Forrás: GVI 2023

Megjegyzés: A megkérdezettek több pénzügyi eszközt is megjelölhettek. A regisztrált vállalkozások számának létszámkategóriák és ágazatok szerinti megoszlásával súlyozott adat.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ EURÓÖVEZET GAZDASÁGI HELYZETÉRE VONATKOZÓ ELŐREJELZÉSEK

A magyar gazdaságra jelentős mértékben hat az Európai Unió többi országának gazdasága, mivel Magyarország külkereskedelmi kapcsolatait tekintve ezen országok jelentik a legfontosabb partnereket. Az alábbiakban az Európai Bizottság és különböző gazdaságkutató intézetek európai gazdaságra (EU 27, eurózóna) vonatkozó előrejelzését foglaljuk össze.

Miután az Európai Unió és az euróövezet gazdasága 2013 és 2019 között megszakítás nélkül növekedett, 2020-ban az uniós és a globális gazdaságra is hatalmas csapást mért a koronavírus-járvány. Az európai gazdaságot az év első felében történelmi visszaesés érte a járvány megfékezése érdekében hozott korlátozások miatt, és bár a harmadik negyedévet (2020 nyarán) gazdasági fellendülés jellemezte, az ezt követő őszi második hullám újra komoly zavarokat idézett elő, így ismét recesszióba fordult a kontinens gazdasága. 2020 végén, 2021 elején a visszaesés mértéke már kisebb volt, mint a járvány kitörésekor, mivel a vállalatok és a háztartások ekkor már sikeresebben alkalmazkodtak a világjárvány okozta korlátokhoz, a gazdasági kihívások kezeléséhez pedig jellemzően erős kormányzati segítséget is kaptak. 2021 végén és 2022 elején – a kontinens szerte egyre erősödő infláció mellett – lassult az unió gazdasági növekedése, Oroszország Ukrajna elleni, 2022. februárjában indított háborúja és az annak nyomán kialakuló energiaválság pedig tovább növelte az EU gazdaságára irányuló negatív hatásokat, alacsonyabb

növekedési és magasabb inflációs pályára állítva azt.

Az **Európai Bizottság** 2023. tavaszi gazdasági előrejelzése¹ szerint az európai gazdaság ellenállónak bizonyul a kihívásokkal teli globális környezetben. Mivel az ukrajnai háború és az energiaválság okozta zavarok rontották az EU gazdaságának kilátásait, és a kormányzatok világszerte erőteljes monetáris szigorításba kezdtek, tavaly elkerülhetetlennek tűnt még a téli recesszió az EU-ban: a 2022 őszi előrejelzés 2022 utolsó negyedévére és 2023 első negyedévére az EU gazdaságának zsugorodását vetítette előre. Ehelyett a legfrissebb adatok a tavalyi év utolsó negyedévében az előre jelzettnél kisebb mértékű csökkenést, az alacsonyabb energiaárak, az enyhülő kínálati korlátok és az erős munkaerőpiac miatt 2023 első negyedévében pedig mérsékelt növekedést mutattak, eloszlatva a recessziós félelmeket.

Ez a vártnál jobb évkezdés 2023-ban 1 százalékra (a téli időközi előrejelzésben még 0,8 százalékkal), 2024-ben pedig 1,7 százalékra (a téli időközi előrejelzésben

1

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_2723 (utolsó letöltés: 2023.07.18.)

még 1,6 százalékkal) emeli az EU gazdaságának növekedési kilátásait. (Idén legkevésbé Svédország (-0,5 százalékkal) és Észtország (-0,4 százalékkal) nőhet, legjelentősebben pedig Írország, 5,5 százalékkal). Az euróövezetre vonatkozó prognózis hasonló mértékben változott pozitív irányba, a GDP növekedése 2023-ban 1,1 százalékkal, 2024-ben pedig 1,6 százalékkal lesz. Ugyanakkor az inflációs várakozás is felfelé módosult a téli előrejelzéshez képest: az EU 27 tagállamában 2023-ban 6,7 százalékra, 2024-ben 3,1 százalékra, az euróövezetben pedig 2023-ban 5,8 százalékra, 2024-ben 2,8 százalékra. A munkanélküliségi ráta idén az EU 27 tagállamában 6,2 százalékkal, az euróövezetben pedig 6,8 százalékkal lehet, és jövőre is mindösszesen egytized százalékpont csökkenés várható.

Az OECD júniusban publikált előrejelzése² világgazdasági szinten idén 2,7 százalékos, a jövő évre pedig 2,9 százalékos gazdasági növekedést vár. A jelentés összefoglalója kiemeli, hogy ez a bővülés a koronavírus-járvány első évét leszámítva a legalacsonyabb éves növekedési ütem a 2008–2009-es gazdasági válság óta, annak ellenére, hogy a kínai járványellenes korlátozások feloldása az év elején lökést adott a világgazdaságnak. A szervezet

prognózisa szerint az euróövezet gazdasági növekedése a tavalyi 3,5 százalékkal után idén 0,9 százalékkal lassul, majd 2024-ben – az energiaárak visszarendeződésének és az alacsonyabb inflációnak köszönhetően – 1,5 százalékkal gyorsul. Az infláció az euróövezetben 2023-ban érte el a csúcspontját (8,4 százalékkal), ezt az idei évre 5,8 százalékkal várja az OECD, jövőre pedig 3,2 százalékkal prognosztizál.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) 2023-ban az eurózónában 0,8 százalékos, az EU egészében 0,7 százalékos növekedéssel számol. A szervezet úgy véli, 2024-ben erősödni fog a növekedés mértéke, 1,4–1,6 százalékkal.³

A Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt. 2023. áprilisi konjunktúrajelentésének GDP-előrejelzése⁴ az idei évre az EU 27 tagállamának és az euróövezetnek egyaránt 0,9 százalékos bővülést prognosztizál, jövőre azonban a növekedés mértéke 1,6–1,7 százalékkal erősödhet. A jelentés hozzáteszi, hogy 2022 utolsó negyedévéig volt elég erő az euróövezet gazdaságaiban, hogy a magas energiaárak, a gyorsuló infláció, valamint a csökkenő vásárlóerő ellenére a recessziót elkerüljék, az egyes országok között ugyanakkor nagyok a különbségek.

² https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook/volume-2023/issue-1_ce188438-en (utolsó letöltés: 2023.07.12.)

³

<https://www.imf.org/external/datamapper/NG>

DP_RPCH@WEO/EURO/EU (utolsó letöltés: 2023.07.12.)

⁴ https://kopint-tarki.hu/wp-content/uploads/2023/04/Konjunkturajelentes_2023_1.pdf (utolsó letöltés: 2023.07.12.)

1. tábla: Az EU 27 tagállamára és az eurózónára vonatkozó 2023-as GDP-előrejelzések

Előrejelző szervezet	EU 27	Eurózóna
Európai Bizottság	1%	1,1%
OECD	--	0,9%
IMF	0,7%	0,8%
Kopint-Tárki	0,9%	0,9%

NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

A termelési, fogyasztási és foglalkoztatási helyzet alakulása egyes, nemzetközileg fontos gazdaságokban, összehasonlítva a szakértői várakozásokkal és a megelőző időszakokkal.

		Vonatkozási időszak	Tényadat	Várakozások	Előző időszak
Németország	Munkanélküliségi ráta	(szeptember)	5,7%	5,7%	5,7%
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(szeptember)	39,6	39,8	39,1
	IFO üzleti bizalmi index ¹	(szeptember)	85,7	82,9	85,8
Franciaország	INSEE üzleti bizalmi index ²	(szeptember)	100,3		99,9
USA	Munkanélküliségi ráta	(szeptember)	3,8%	3,7%	3,8%
	CB fogyasztói bizalmi index	(szeptember)	103,0	105,5	108,7
	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(szeptember)	49,8	48,9	47,9
Kína	Feldolgozóipari beszerzési menedzserindex	(szeptember)	50,2	50,2	49,7

¹ <https://www.ifo.de/en/survey/ifo-business-climate-index>

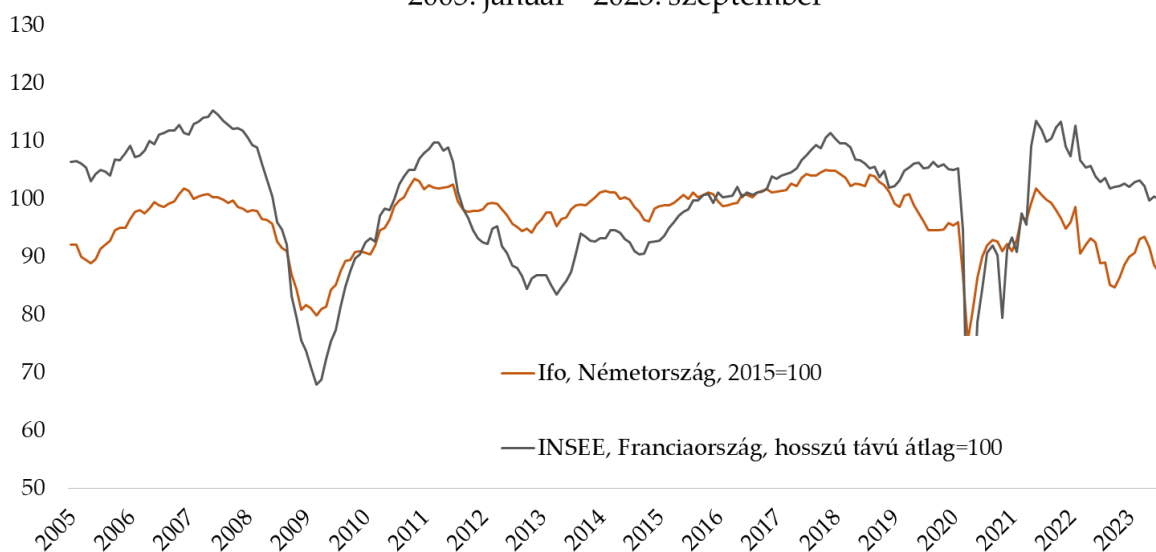
² <http://www.insee.fr/en/themes/indicateur.asp?id=105>

További adatok forrása: <https://www.bloomberg.com/markets/economic-calendar>

Németországban az IFO üzleti bizalmi index értéke kis mértékben csökkent augusztushoz képest. A feldolgozóipari beszerzési menedzserindex (PMI) az előző hónapoz képest nőtt. A munkanélküliségi ráta nem változott Németországban az előző hónapoz viszonyítva. A franciaországi INSEE üzleti bizalmi index nőtt az előző hónapoz képest. Az Egyesült Államokban a CB fogyasztói bizalmi index értéke csökkent augusztushoz képest, és rosszabbul teljesített a vártnál. Az amerikai feldolgozóipari beszerzési menedzserindex értéke nőtt az előző hónapoz viszonyítva. A munkanélküliségi ráta nem változott az Egyesült Államokban az előző hónapoz képest. A kínai beszerzési index értéke nőtt az előző hónapoz képest.

Üzleti bizalmi indexek alakulása hosszú távon

Az üzleti bizalom megítélése Németországban és Franciaországban, az Ifo és az INSEE vállalati konjunktúra-felmérései alapján,
2005. január - 2023. szeptember

Forrás: www.ifo.de, www.insee.fr

KAPCSOLAT

MKIK GVI
1065 BUDAPEST, LÁZÁR UTCA 10.
TEL: 1/235-05-84
E-MAIL: GVI@GVI.HU
INTERNET: [HTTP://WWW.GVI.HU](http://WWW.GVI.HU)

KÉSZÍTETTE

SZÉLL KRISZTIÁN, ELEMZŐ
BACSÁK DÁNIEL, ELEMZŐ
TÓTH KATALIN, ELEMZŐ

KUTATÁSVEZETŐ

NÁBELEK FRUZZSINA, ÜGYVEZETŐ

2023. OKTÓBER 16.

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon:
MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
2023. szeptember, Budapest,
2023-10-16